

لایحه حمایت از اطفال و نوجوانان (اعاده شده از شورای نگهبان)

متن مصوبه (۱۳۹۷/۰۶/۲۴)	نظر شورای (۱۳۹۷/۰۷/۱۴)	اصلاحیه مجلس (۱۳۹۸/۰۲/۲۱)
<p>ماده ۶ - دستگاهها و نهادهای زیر، در راستای تحقق اهداف این قانون عهده‌دار وظایف زیر می‌باشند: الف) ...</p> <p>ث) وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>۱- نظارت مؤثر بر امکان کار جهت پیشگیری و مقابله با آزار یا بهره‌کشی اقتصادی از اطفال یا نوجوانان؛</p> <p>۲- معرفی اطفال و نوجوانان بزه‌دیده یا در معرض خطر به نهادهای حمایتی و قضائی؛</p> <p>۳- پوشش بیمه‌ای کامل مشاغل برای نوجوانان بین پانزده تا هجده سال شاغل.</p>	<p>۱- در جزء ۳ بند (ث) ماده ۶، از آن جا که مشخص نیست منظور از «پوشش بیمه‌ای کامل مشاغل» چیست و پرداخت حق بیمه آن بر عهده کیست، ابهام دارد پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.</p>	<p>در جزء (۳) بند «ث» ماده (۶) عبارت «پوشش بیمه‌ای کامل مشاغل» به عبارت «پوشش بیمه‌ای موضوع ماده (۱۴۸) قانون کار مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۹» اصلاح می‌شود.</p>
<p>ماده ۷ - هر یک از والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی اطفال و نوجوانان، مکلفند موجبات تحصیل آنان را فراهم کنند و در صورت استتکاف با وجود فراهم بودن شرایط برای بار اول ملزم به انجام این تکلیف می‌شوند و برای بار دوم به جزای نقدی درجه هفت قانون مجازات اسلامی و برای مراتب بعدی به جزای نقدی درجه شش قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شوند.</p> <p>تبصره - در صورت عدم تمکن والدین و سرپرستان قانونی به تشخیص دادستان، وزارت آموزش و پرورش و سازمان بهزیستی کشور مکلفند امکانات لازم را برای تحصیل اطفال و نوجوانان فراهم کنند.</p>	<p>۲- در ماده ۷، اطلاق الزام والدین خلاف موازین شرع شناخته شد.</p>	<p>ماده (۷) به شرح زیر اصلاح شد:</p> <p>ماده ۷- هر یک از والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی طفل و نوجوان و تمام اشخاصی که مسؤولیت نگهداری، مراقبت و تربیت طفل را برعهده دارند، چنانچه برخلاف مقررات قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مصوب ۱۳۵۳/۴/۳۰ از ثبت‌نام و فراهم کردن موجبات تحصیل طفل و نوجوان واجد شرایط تحصیل تا پایان دوره متوسطه امتناع کنند یا به هر نحوی از تحصیل او جلوگیری کنند، به انجام تکلیف یادشده و جزای نقدی درجه هفت قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شوند.</p> <p>تبصره - هرگاه محکوم‌علیه پس از ابلاغ حکم قطعی از انجام تکلیف مقرر در مهلت تعیین شده از طرف دادگاه خودداری کند یا پس از اجرای حکم، دوباره طفل و نوجوان را از تحصیل باز دارد، به جزای نقدی درجه شش قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.</p>
<p>ماده ۹ - هرگاه در اثر بی‌توجهی و سهل‌انگاری اشخاص غیر از والدین نسبت به اطفال و نوجوانان نتایج زیر واقع شود، مقصر علاوه بر پرداخت دیه به شرح زیر مجازات می‌شود: الف) ...</p> <p>ت) جراحت سر و صورت و یا گردن در صورت عدم شمول هر یک از بندهای (ب) و (پ) به مجازات حبس درجه هشت قانون مجازات اسلامی؛</p> <p>ث) آزار جنسی یا عاطفی ناشی از بی‌توجهی و سهل‌انگاری شدید و مستمر حسب مورد به یکی از مجازات‌های درجه هشت قانون مجازات اسلامی.</p> <p>تبصره - هرگاه بی‌توجهی یا سهل‌انگاری والدین منجر به نتایج موضوع این ماده شود، حسب مورد به مجازات تا حداقل مندرج در بندهای فوق محکوم می‌شوند.</p>	<p>۳- در بند (ث) ماده ۹، منظور از «آزار عاطفی» روشن نیست، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد. همچنین در تبصره این ماده اطلاق مجازات والدین نسبت به بند (ت)، خلاف موازین شرع شناخته شد.</p>	<p>در بند «ث» ماده (۹) عبارت «یا عاطفی» حذف می‌شود.</p> <p>تبصره ماده (۹) به شرح زیر اصلاح شد:</p> <p>تبصره - هرگاه بی‌توجهی و سهل‌انگاری والدین منجر به نتایج موضوع این ماده شود؛ حسب مورد به مجازات تا حداقل مندرج در بندهای فوق محکوم می‌شوند، به استثنای بند «ت» که در این مورد فقط دیه پرداخت می‌شود.</p>

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۸/۰۲/۲۱)	نظر شورا (۱۳۹۷/۰۷/۱۴)	متن مصوبه (۱۳۹۷/۰۶/۲۴)
<p>در ماده (۱۲) عبارت «حکم مجازات مندرج در این ماده بر حکم مجازات قسمت اخیر تبصره (۱) ماده (۳) قانون مبارزه با قاچاق انسان مصوب ۱۳۸۳/۴/۲۸ را حاکم نموده است که این تبصره در بند ۳ ماده ۵۱ لغو گردیده است.</p>	<p>تذکره: در ماده ۱۲، حکم مجازات قسمت اخیر تبصره ۱ ماده ۳ قانون مبارزه با قاچاق انسان مصوب ۱۳۸۳/۴/۲۸ را حاکم نموده است که این تبصره در بند ۳ ماده ۵۱ لغو گردیده است.</p>	<p>ماده ۱۲_ هرکس مرتکب قاچاق اطفال و نوجوانان شود به مجازات حبس درجه سه قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود. حکم مجازات مندرج در این ماده بر حکم مجازات قسمت اخیر تبصره (۱) ماده (۳) قانون مبارزه با قاچاق انسان مصوب ۱۳۸۳/۴/۲۸ حاکم است.</p>
<p>در تبصره (۱) ماده (۱۳) عبارت «مشروط به اینکه عنوان مثله و اهانت و هتک نداشته باشد و همچنین برداشتن آن عضو مؤثر در مرگ او نباشد، از شمول این ماده مستثنی است.» جایگزین عبارت «طبق قانون پیوند اعضای بیماران فوت شده یا بیمارانی که مرگ مغزی آنان مسلم است» موضوع نامه شماره ۷۹/۲۱/۱۲۷۲ مورخ ۱۳۷۹/۹/۷، کماکان به قوت خود باقی است.</p>	<p>۴_ در تبصره ۱ ماده ۱۳، اشکال فقهایی معظم این شورا در خصوص مصوبه «پیوند اعضای بیماران فوت شده یا بیمارانی که مرگ مغزی آنان مسلم است» موضوع نامه شماره ۷۹/۲۱/۱۲۷۲ مورخ ۱۳۷۹/۹/۷، کماکان به قوت خود باقی است.</p>	<p>ماده ۱۳_ هرکس مرتکب انتقال، خرید، فروش یا قاچاق اعضاء و جوارح طفل یا نوجوان شود، به مجازات حبس درجه سه قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود. تبصره ۱_ انتقال اعضاء و جوارح به بیماران نیازمند طبق «قانون پیوند اعضای بیماران فوت شده یا بیمارانی که مرگ مغزی آنان مسلم است، مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷» از شمول این ماده مستثنی است. تبصره ۲_ ...</p>
<p>در ماده (۱۷) عبارت «مشابه یا شدیدتر» بعد از کلمه «خطری» حذف شد.</p>	<p>۵_ در ماده ۱۷، الزام اقدام در صورت وجود هرگونه خطری خلاف موازین شرع شناخته شد.</p>	<p>ماده ۱۷_ هر کس از وقوع جرم یا شروع به آن یا خطر شدید و قریب‌الوقوع علیه طفل یا نوجوانی مطلع بوده یا شاهد وقوع آن باشد و با وجود توانایی اعلام و گزارش به مقامات یا مراجع صلاحیتدار و کمک طلبیدن از آنها از این امر خودداری کند یا در صورت عدم دسترسی به این مقامات و مراجع و یا عدم تأثیر دخالت آنها در رفع تجاوز و خطر، از اقدامات فوری و متناسب برای جلوگیری از وقوع خطر و یا تشدید نتیجه آن امتناع کند، مشروط بر اینکه با این اقدام، خطری مشابه یا شدیدتر متوجه خود او یا دیگران نشود، به یکی از مجازات‌های درجه شش قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.</p>
<p>در ماده (۱۸) عبارت «به موجب قانون ممنوع است» به عبارت «به موجب قانون و با رعایت حقوق طفل و موازین شرعی ممنوع است» اصلاح شد.</p>	<p>۶_ ماده ۱۸، باید مقید به رعایت حقوق طفل و همچنین موازین شرعی گردد و الا اشکال دارد.</p>	<p>ماده ۱۸_ افشای هویت کسی که وقوع جرم یا شروع به ارتکاب آن یا خطر شدید و قریب‌الوقوع علیه طفل یا نوجوان را گزارش می‌دهد، جز با رضایت خود او یا به موجب قانون ممنوع است و مرتکب به مجازات درجه هشت قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود و در مواردی که افشای هویت موجب وقوع جرم علیه گزارش‌دهنده شود، افشاکنده حسب مورد به یک یا چند مجازات درجه هفت قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.</p>
<p>با توجه به اصلاح ماده (۷)، بند (۲) ماده (۵۱) حذف شد.</p>	<p>XXX</p>	<p>ماده ۵۱_ از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، قوانین زیر ملغی می‌شود: ۱_ قانون حمایت از کودکان و نوجوانان مصوب ۱۳۸۱/۹/۲۵ مجلس شورای اسلامی؛ ۲_ قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مصوب ۱۳۵۳ با اصلاحات بعدی؛ ۳_ تبصره (۱) ماده (۳) قانون مبارزه با قاچاق انسان، مصوب ۱۳۸۳/۴/۲۸؛ ۴_ ماده (۱۲) قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات، مصوب ۱۳۸۵/۷/۱۵ با اصلاحات بعدی آن.</p>